

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АВТОМАТИЗАЦІЯ РОБОЧОГО МІСЦЯ ЕКОНОМІСТА В СИСТЕМАХ

1С, BAS ERP»

Лектор курсу		Ромашенко Ольга Сергіївна, кандидат економічних наук, доцент, кафедри економіки підприємств та соціальних технологій		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в Moodle		e-mail: ol4ikv1986@gmail.com сторінка курсу в Moodle – http://dl.dut.edu.ua/course/view.php?id=1195	
Галузь знань				Рівень вищої освіти		бакалавр	
Спеціальність				Семестр		8	
Освітня програма				Тип дисципліни		Вибіркова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:				
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка
	5	150	24	-	36	-	78

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета курсу: формування у студентів системи теоретичних і практичних знань використання автоматизованого місця економіста у системі управління підприємствами, оцінки їх ефективності функціонування.

Компетентності відповідно до освітньої програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні компетентності (СК)
ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПК26. Здатність використання автоматизованої системи робочого місця у системі управління підприємствами, оцінки їх ефективності функціонування
ЗК4. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.	

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
ПРН 19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1 «КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ АРМ ЕКОНОМІСТА»			
Тема 1. <i>Планово-економічна діяльність підприємства як об'єкт автоматизації</i> Знати: поняття та особливості планово-економічної роботи як об'єкта автоматизації. Вміти: класифікувати планово-економічні задачі. Формування компетенцій: ЗК3, ЗК3, СК26 Результати навчання: ПРН8, ПРН19	Лекція 1	6,5*	Лекція-візуалізація
	Практичне заняття 1		Усне опитування, навчальна дискусія, тестування

<u>Рекомендовані джерела:</u> 1–6			
<p>Тема 2. Організаційні основи створення автоматизованого робочого місця економіста</p> <p>Знати: поняття та зміст АРМ, класифікацію АРМ і характеристику її окремих типів.</p> <p>Вміти: застосовувати вимоги та цільові принципи створення та функціонування АРМ, та використовувати методичні підходи до створення проблемно-орієнтованого АРМ.</p> <p>Формування компетенцій:ЗК3, ЗК3, СК26</p> <p>Результати навчання:ПРН8, ПРН19</p> <p>Рекомендовані джерела: 1–6</p>	Лекція 2	6,5*	Лекція-візуалізація
	Практичне заняття 2		Усне опитування, навчальна дискусія, тестування
<p>Тема 3. Формування методичного забезпечення автоматизованого робочого місця економіста</p> <p>Знати: класифікацію та загальну характеристику основних методів аналізу та планування фінансової діяльності підприємства. .</p> <p>Вміти: розробляти типові форми вихідних документів для розв’язання окремих видів аналітичних та планових задач.</p> <p>Формування компетенцій:ЗК3, ЗК3, СК26</p> <p>Результати навчання:ПРН8, ПРН19</p> <p>Рекомендовані джерела: 1–6</p>	Лекція 3	6,5*	Лекція-візуалізація
<p>Знати: класифікацію та загальну характеристику основних методів аналізу та планування фінансової діяльності підприємства. .</p> <p>Вміти: розробляти типові форми вихідних документів для розв’язання окремих видів аналітичних та планових задач.</p> <p>Формування компетенцій:ЗК3, ЗК3, СК26</p> <p>Результати навчання:ПРН8, ПРН19</p> <p>Рекомендовані джерела: 1–6</p>	Практичне заняття 3		Навчальна дискусія, тестування
	Практичне заняття 4		Усне опитування, навчальна дискусія, презентація практичного завдання та його обговорення
<p>Тема 4. Формування інформаційного забезпечення автоматизованого робочого місця економіста</p> <p>Знати: основні види необхідної інформації та джерела її отримання, зміст інформаційного забезпечення планово-економічних задач.</p> <p>Вміти: формувати інформаційну базу окремих планово-економічних задач.</p> <p>Формування компетенцій:ЗК3, ЗК3, СК26</p> <p>Результати навчання:ПРН8, ПРН19</p> <p>Рекомендовані джерела: 1–6</p>	Лекція 4	6,5*	Лекція-візуалізація
<p>Знати: основні види необхідної інформації та джерела її отримання, зміст інформаційного забезпечення планово-економічних задач.</p> <p>Вміти: формувати інформаційну базу окремих планово-економічних задач.</p> <p>Формування компетенцій:ЗК3, ЗК3, СК26</p> <p>Результати навчання:ПРН8, ПРН19</p> <p>Рекомендовані джерела: 1–6</p>	Практичне заняття 5		Тестування, навчальна дискусія, презентація практичного завдання та його обговорення
	Практичне заняття 6		Проведення модульного контролю № 1 «Концептуальні основи створення АРМ економіста»
<p>Тема 1. Планово-економічна діяльність підприємства як об’єкт автоматизації</p> <p>Тема 2. Організаційні основи створення автоматизованого робочого місця економіста</p> <p>Тема 3. Формування методичного забезпечення автоматизованого робочого місця економіста</p>	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Роль та особливості планово-економічної роботи як об’єкта автоматизації. 2. Поняття, класифікація та роль “комплексу планово-економічних” задач. 3. Класифікація АРМ і характеристика її окремих типів.

<p>Тема 4. Формування інформаційного забезпечення автоматизованого робочого місця економіста</p>			<p>4. Основні вимоги та цільові принципи створення та функціонування АРМ. 5. Методичні підходи до створення проблемно-орієнтованого АРМ. 6. Розробка типових форм вихідних документів для розв'язання окремих видів аналітичних та планових задач. 7. Інформаційне забезпечення планово-економічних задач та їх зміст. 8. Формування інформаційної бази окремих планово-економічних задач.</p>
<p>Розділ 2 «АВТОМАТИЗАЦІЯ КОМПЛЕКСІВ ПЛАНОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗАДАЧ ПІДПРИЄМСТВА»</p>			
<p>Тема 5. <i>Кореляційно-регресійне моделювання</i> Знати: загально-теоретичні аспекти кореляційно-регресійного моделювання. Вміти: на практиці застосовувати методику проведення кореляційно-регресійного моделювання у середовищі MS Excel. Формування компетенцій:ЗК3, ЗК3, СК26 Результати навчання:ПРН8, ПРН19 Рекомендовані джерела: 1–6</p>	Лекція 5	8,5*	Лекція-візуалізація
	Практичне заняття 7		Усне опитування, навчальна дискусія
	Лекція 6		Лекція-візуалізація
	Практичне заняття 8		Навчальна дискусія, виконання практичних завдань
	Практичне заняття 9		Навчальна дискусія, презентація практичного завдання та його обговорення
<p>Тема 6. <i>Прогнозування показників діяльності підприємства засобами MS Excel</i> Знати: основи прогнозування показників діяльності підприємства засобами MS Excel. Вміти: на практиці застосовувати методи прогнозування на основі побудови економетричних моделей та з використанням функції експоненціального згладжування. Формування компетенцій:ЗК3, ЗК3, СК26 Результати навчання:ПРН8, ПРН19 Рекомендовані джерела: 1–6</p>	Лекція 7	8,5*	Лекція-візуалізація
	Практичне заняття 10		Усне опитування, навчальна дискусія
	Лекція 8		Лекція-візуалізація
	Практичне заняття 11		Навчальна дискусія, виконання практичних завдань
	Практичне заняття 12		Навчальна дискусія, презентація практичного завдання та його обговорення
<p>Тема 7. <i>Імітаційне моделювання засобами MS Excel</i></p>	Лекція 9	8,5*	Лекція-візуалізація

<p>Знати: основи побудови імітаційних моделей з використанням засобів MS Excel (підбір параметрів).</p> <p>Вміти: застосовувати на практиці методику проведення імітаційного моделювання з використанням Диспетчера сценаріїв MS Excel.</p> <p>Формування компетенцій:ЗКЗ, ЗКЗ, СК26</p> <p>Результати навчання:ПРН8, ПРН19</p> <p>Рекомендовані джерела: 1–6</p>	Практичне заняття 13		Усне опитування, навчальна дискусія
	Лекція 10		Лекція-візуалізація
	Практичне заняття 14		Навчальна дискусія, виконання практичних завдань
	Практичне заняття 15		Навчальна дискусія, презентація практичного завдання та його обговорення
<p>Тема 8. Рішення оптимізаційних задач засобами MS Excel</p> <p>Знати: загально-теоретичні аспекти оптимізаційних задач у середовищі MS Excel.</p> <p>Вміти: на практиці застосовувати технологію розв'язання лінійних оптимізаційних задач та проводити аналіз оптимального рішення з використанням MS Excel</p> <p>Формування компетенцій:ЗКЗ, ЗКЗ, СК26</p> <p>Результати навчання:ПРН8, ПРН19</p> <p>Рекомендовані джерела: 1–6</p>	Лекція 11	8,5*	Лекція-візуалізація
	Практичне заняття 16		Усне опитування, навчальна дискусія.
	Лекція 12		Лекція-візуалізація
	Практичне заняття 17		Презентація практичного завдання та його обговорення
	Практичне заняття 18		Проведення модульного контролю № 2 «Автоматизація комплексів планово-економічних задач підприємства»
<p>Тема 5. Кореляційно-регресійне моделювання</p> <p>Тема 6. Прогнозування показників діяльності підприємства засобами MS Excel</p> <p>Тема 7. Імітаційне моделювання засобами MS Excel</p> <p>Тема 8. Рішення оптимізаційних задач засобами MS Excel</p>	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Роль кореляційно-регресійного моделювання. 2. Загально-теоретичні аспекти кореляційно-регресійного моделювання. 3. Методика проведення кореляційно-регресійного моделювання у середовищі MS Excel. 4. Роль прогнозування показників діяльності підприємства засобами MS Excel. 5. Прогнозування на основі побудови економетричних моделей. 6. Прогнозування з використанням функції експоненціального згладжування.

- 7. Побудова імітаційних моделей з використанням засобів MS Excel (підбір параметрів).
- 8. Методика проведення імітаційного моделювання з використанням Диспетчера сценаріїв MS Excel.
- 9. Технологія розв'язання лінійних оптимізаційних задач у середовищі MS Excel.
- 10. Аналіз оптимального рішення з використанням MS Excel

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

- Мультимедійний проектор;
- Комп'ютерний клас для проведення практичних занять.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Клімушин П.С. Інформаційні системи та технології в економіці: навч. посіб. / П.С. Клімушин, О.В. Орлов, О.А. Серенок – Х.: Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2011. – 448 с.
2. Сиротинська А.П. Інформаційні системи підприємств малого бізнесу: Навч. посіб. для студ. вузів / Національний університет водного господарства і природокористування А.П. Сиротинська, І.Д. Лазаришина. - К.: ЦУЛ, 2016. - 264с.
3. Журавльова І. В. Інформаційно-комунікаційне забезпечення фінансової діяльності : навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» / І. В. Журавльова, І. Л. Латишева, О. В. Лебідь. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 424 с.
4. Лавінський Г.В. Автоматизовані системи обробки економічної інформації: Підручник / Г.В. Лавінський, Т. Є. Оболенська, Б. В. Маринченко. - К.: Вища школа, 2000. – 287 с
5. Журавльова І. В. Інформаційно-комунікаційне забезпечення фінансової діяльності : навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» / І. В. Журавльова, І. Л. Латишева, О. В. Лебідь. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 424 с.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
- Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

***КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ**

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання студентом 30 балів у сукупності за всіма темами дисципліни		
Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КІНТРОЛЬ	<i>Робота на заняттях, у т.ч.:</i>	
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 0,2 бала
	• усне опитування, тестування	за кожну правильну відповідь 0,5 бала
	• участь у навчальній дискусії	за кожну правильну відповідь 0,2 бала
	• самостійна робота студента	за кожну презентацію максимум 1 бала
	• виконання практичних завдань	за кожну правильну відповідь 2,5 бала
	• підготовка проекту	Максимальна оцінка 10 балів
РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КІНТРОЛЬ)	Модульний контроль № 1 «КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ АРМ ЕКОНОМІСТА»	максимальна оцінка – 10 балів
	Модульний контроль № 2 «АВТОМАТИЗАЦІЯ КОМПЛЕКСІВ ПЛАНОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗАДАЧ ПІДПРИЄМСТВА»	максимальна оцінка – 10 балів
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.	Звільняється від іспиту
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ Іспит	Метою іспиту є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Іспит проходить у письмовій формі.	40 балів

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ

бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /затис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (А)
80	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі	Достатній	Добре /

	дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Зараховано (B)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (C)
64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутня.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) <i>В залікову книжку не представляється</i>
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) <i>В залікову книжку не представляється</i>